EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 15.12.2025
COM(2025) 860 final

ZPRÁVA KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU A RADĚ,

První výroční zpráva o interoperabilitě v Unii

{SWD(2025) 975 final}

OBSAH

SOUVISLOSTI A POZADÍ 2

STRUKTURA 2

SOUČASNÝ STAV PROVÁDĚNÍ 3

Správa 3

Umožňující nástroje 4

Podpůrná opatření 6

Posouzení interoperability 9

SPOLUPRÁCE MEZI KOMISÍ A DALŠÍMI ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI 11

ZÁVĚR A POHLED DO BUDOUCNOSTI 12

SOUVISLOSTI A POZADÍ

NAŘÍZENÍ O INTEROPERABILNÍ EVROPĚ POKLÁDÁ ZÁKLADY PRO BEZPROBLÉMOVĚ PROPOJENOU DIGITÁLNÍ EVROPU

Vzhledem k tomu, že EU postupuje ve své digitální transformaci, poskytuje nařízení o interoperabilní Evropě[1], které je v platnosti od 11. dubna 2024, zásadní rámec pro posílení přeshraniční interoperability a inovací ve veřejném sektoru. Nařízení je hnací silou cíle digitální dekády[2], kterým je 100 % klíčových veřejných služeb online do roku 2030. Reaguje na rostoucí potřebu bezproblémového poskytování přeshraničních služeb: vzhledem k tomu, že 150 milionů občanů EU žije v příhraničních regionech a 2 miliony občanů denně dojíždějí do zaměstnání mezi členskými státy, je propojení veřejné správy nezbytné. Silnější digitální správa nejenže zajistí bezproblémové služby, ale také ušetří očekávané částky až do výše 5 miliard EUR ročně díky vyšší efektivitě[3].

Tato první výroční zpráva, kterou Komise předkládá Evropskému parlamentu a Radě podle čl. 20 odst. 4 nařízení o interoperabilní Evropě, hodnotí celkový pokrok při provádění nařízení a zdůrazňuje úspěchy, výzvy a budoucí směry. Vychází ze strukturovaného přístupu, který začíná širším kontextem nařízení a poté se podrobně zabývá jeho prováděním a dopadem. Zatímco tato zpráva se zaměřuje na počáteční pokrok a zahájení nových iniciativ, budoucí zprávy budou těžit z výsledků plnohodnotného monitorovacího mechanismu, který bude využívat rostoucího souboru údajů k analýze trendů, překážek a hybných sil. Nabídne ucelený přehled o stavu interoperability v EU.

STRUKTURA

Ustanovení nařízení o interoperabilní Evropě vytvořila pevný rámec pro spolupráci veřejného sektoru, který zajišťuje, že služby mohou hladce fungovat napříč územními, odvětvovými a organizačními hranicemi. Hlavní články nařízení byly rozděleny do čtyř hlavních kategorií: správa, nástroje umožňující interoperabilitu, podpůrná opatření pro zavádění a dále posouzení interoperability. Poslední kategorie zahrnuje tvorbu politik připravených na digitalizaci.

[1] Nařízení – EU – 2024/903 – CS – EUR-Lex.

[2] Evropská digitální dekáda: cíle pro rok 2030 | Evropská komise.

[3] EUR-Lex – 52022SC0721 – CS – EUR-Lex.

Obrázek 1 – Nařízení o interoperabilní Evropě – pododdíly

Tato první zpráva se zaměřuje na provádění nařízení od jeho vstupu v platnost do července 2025 a zahrnuje některé prvky z monitorovacích činností podle článku 20. Vzhledem k probíhajícímu provádění nařízení nebyly dosud k dispozici komplexní údaje, které by umožnily získat poznatky z mechanismu monitorování interoperabilní Evropy. Další informace k této problematice jsou podrobně uvedeny v pracovním dokumentu útvarů Komise, který je přiložen k této zprávě[4].

SOUČASNÝ STAV PROVÁDĚNÍ

Správa

Právní základ

Rámec pro správu stanovený nařízením byl v uplynulém roce plně zaveden, jak je uvedeno níže.

Prováděcí činnosti

V uplynulém roce bylo dosaženo významného pokroku při zavádění silné struktury správy.

- V souladu s článkem 15 začal ve čtvrtém čtvrtletí roku 2024 formálně fungovat **Sbor pro Interoperabilní Evropu a jeho stálá pracovní skupina**, která poskytuje institucionální rámec nezbytný pro koordinaci provádění nařízení v celé EU. Kromě toho byl v květnu 2025 Sborem přijat **pracovní program sboru**, který bude pravidelně aktualizován a bude sloužit jako vodítko při sestavování programů budoucích zasedání sboru.
- V souladu s článkem 16 bylo v květnu 2025 prostřednictvím portálu Interoperabilní Evropa oficiálně spuštěno **Sdružení pro Interoperabilní Evropu**. Poskytuje členským státům, institucím a zúčastněným stranám prostor pro spolupráci, výměnu zkušeností, sdílení osvědčených postupů a společnou tvorbu řešení.
- Jak ukládají články 17 a 18, 26 z 27 členských států jmenovalo své **příslušné vnitrostátní orgány** do právně závazné lhůty 12. ledna 2025, jak požaduje článek 17,

[4] SWD(2025)975.

a subjekty Unie jmenovaly své **koordinátory interoperability** podle článku 18. To umožnilo soudržný přístup k provádění a koordinaci v celé EU.

- Za účelem vypracování **první agendy pro Interoperabilní Evropu** podle článku 19 byla v prvním čtvrtletí roku 2025 zřízena pracovní skupina, jejímiž členy jsou i stálí členové pracovní skupiny. Pracovní skupina připravila veřejnou konzultaci, která byla zahájena na portálu Interoperabilní Evropa v červnu 2025 s cílem zajistit, aby budoucí priority odrážely příspěvky a očekávání širokého spektra zúčastněných stran[5].

Úvahy o budoucnosti

V budoucnu se pozornost přesune na formální **přijetí agendy pro Interoperabilní Evropu ze strany sboru**. Tato agenda poskytne komplexní rámec pro řízení úsilí o interoperabilitu v celé EU a sladí probíhající iniciativy s dlouhodobými cíli a vyvíjejícími se potřebami členských států a orgánů EU. **Monitorovací rámec** bude dále zdokonalen. Závěrem, **první výroční shromáždění sdružení**, které se bude konat v říjnu 2025, bude klíčovou příležitostí k další podpoře spolupráce, výměny osvědčených postupů a zapojení zúčastněných stran.

Umožňující nástroje

Právní základ

Nařízení o interoperabilní Evropě vytváří komplexní rámec pro řešení právních, organizačních, sémantických a technických požadavků s cílem zajistit škálovatelná a přizpůsobivá řešení pro veřejný sektor. Pro zajištění účinného **sdílení a opakovaného použití** řešení ukládá článek 4 orgánům EU a subjektům veřejného sektoru povinnost sdílet řešení interoperability pro transevropské digitální služby. Sbor doporučuje **řešení interoperability** způsobilá pro označení „řešení pro Interoperabilní Evropu“. Nařízení posiluje **Evropský rámec interoperability** jako společný referenční bod a zavádí **portál Interoperabilní Evropa** jako jednotné místo pro řešení, technické specifikace a osvědčené postupy.

Prováděcí činnosti

- Výsledky mechanismu monitorování interoperability v Evropě za rok 2025 ukázaly, že **každý členský stát** formálně **přijal aktuální verzi Evropského rámce interoperability**[6]. K provedení ustanovení článku 6 nařízení byla v květnu 2025 zřízena neformální skupina odborníků pro **Evropský rámec interoperability nové generace** , která má poskytnout technické a strategické pokyny pro revizi rámce.
- V souladu s článkem 7 schválil sbor v květnu 2025 **definici procesu a kritérií pro označování řešení pro Interoperabilní Evropu**. Tím se zajistí, že řešení splňující stanovené normy kvality a interoperability budou uznávána a propagována v rámci portálu i v širším sdružení. Byla zřízena **zvláštní pracovní skupina** složená z členů stálé pracovní skupiny, která měla za úkol vybrat první řešení pro Interoperabilní Evropu. Kromě toho byla na portálu od června do srpna 2025 otevřena **veřejná konzultace**, jejímž

[5] Konzultace agendy na portálu: Podělte se o svůj názor | Portál Interoperabilní Evropa.

[6] EUR-Lex – 52017DC0134 – CS – EUR-Lex.

cílem bylo shromáždit návrhy řešení interoperability, která by měla být zvážena pro označení.

- V souladu s článkem 8 byl ve čtvrtém čtvrtletí roku 2024 spuštěn **portál Interoperabilní Evropa**. Slouží jako ústřední centrum informací, zdrojů a nástrojů zaměřených na usnadnění iniciativ přeshraniční interoperability. Na portálu je zaregistrováno přibližně 10 000 uživatelů a každý měsíc je zobrazeno téměř 100 000 stránek. Na portálu jsou mimo jiné umístěna řešení interoperability a zprávy o posouzení interoperability, prostor pro rozhodnutí a dokumenty sboru; portál poskytuje prostor pro spolupráci na regulačních pískovištích a každý měsíc zveřejňuje nové možnosti digitálního financování. K červenci 2025 bylo na portálu zaznamenáno **670** aktivních řešení[7]. Většina z nich (58,5 %) pochází z úrovně EU. Vlastníkem jsou především subjekty EU (57,7 %), následované subjekty veřejného sektoru (34,5 %). Hlavním institucionálním vlastníkem je Evropská komise, zejména GŘ DIGIT.

Osvědčené postupy

PROVÁDĚNÍ EVROPSKÉHO RÁMCE INTEROPERABILITY V ESTONSKU

V roce 2023 Estonsko spustilo nový vnitrostátní rámec interoperability[8], který nahradil svého deset let starého předchůdce. Ačkoli není povinný, nabízí praktické pokyny k zásadám interoperability pro celou veřejnou správu. Tyto zásady zajišťují plynulou komunikaci a sdílení údajů mezi systémy IKT. Rámec je v souladu s Evropským rámcem interoperability a je „živým rámcem“, který je pravidelně aktualizován, aby byl přizpůsobivý a uživatelsky přívětivý, přičemž revize se provádí nejméně každé dva roky.

Kromě toho Estonsko rozvinulo několik iniciativ v oblasti interoperability a digitální odolnosti, zejména první „velvyslanectví údajů“ na světě v Lucemburku[9]. Toto bezpečné zálohování vládních údajů zajišťuje kontinuitu provozu a je příkladem osvědčených postupů v oblasti přeshraniční správy údajů a interoperability. Tato iniciativa je součástí širší strategie Estonska na zvýšení digitální odolnosti a zachování nepřetržitého fungování státní správy založené na silné interoperabilitě podporující bezpečnou a bezproblémovou výměnu údajů mezi systémy. Ukládáním kritických vládních údajů na bezpečném místě mimo Estonsko představuje velvyslanectví údajů nejlepší praxi ve své třídě v oblasti řízení kontinuity provozu a obnovy po havárii. Ty jsou nezbytné pro interoperabilitu systémů.

KATALOG ŘEŠENÍ S OTEVŘENÝM ZDROJOVÝM KÓDEM EU

[7] Údaje z výsledků mechanismu monitorování interoperabilní Evropy 2025. Další informace jsou k dispozici v dokumentu SWD(2025) 975.

[8] Interoperabilita státního informačního systému 2011 | Ministerstvo hospodářských záležitostí a komunikace.

[9] Velvyslanectví údajů v Lucembursku.

Katalog řešení s otevřeným zdrojovým kódem EU[10] ukazuje, jak mohou sdílené digitální prostředky zvýšit efektivitu, přeshraniční spolupráci a digitální suverenitu Evropy. Veřejná správa stále častěji využívá otevřený zdrojový kód a článek 4 nařízení podporuje sdílení řešení interoperability – včetně kódu, dokumentace a odkazů na otevřené standardy – na podporu transevropských digitálních veřejných služeb.

Katalog, vytvořený v rámci pilotních projektů Evropské komise Bezplatná softwarová řešení s otevřeným zdrojovým kódem pro evropské veřejné služby, shromažďuje řešení z různých členských států, což umožňuje jejich opakované použití, spolupráci a lepší interoperabilitu. Slouží jako trh pro řešení s otevřeným zdrojovým kódem, který umožňuje spolupráci, kreativitu a efektivitu a zároveň posiluje interoperabilitu. Původně byl spuštěn jako minimálně životaschopný produkt v roce 2024 s přispěním Itálie, Německa a platformy Komise code.europa.eu[11], přičemž nyní zahrnuje Finsko, Francii, Nizozemsko a Švédsko. Iniciativy, jako je katalog řešení s otevřeným zdrojovým kódem EU a standard publiccode.yml, pomáhají budovat inovativnější, interoperabilnější a efektivnější digitální veřejný sektor EU.

Úvahy o budoucnosti

V nadcházejícím období se zaměříme na **první várku řešení pro Interoperabilní Evropu,** která budou předložena sboru ke schválení. Řešení, která obdrží souhlas sboru, získají označení řešení pro Interoperabilní Evropu a budou zpřístupněna na portálu Interoperabilní Evropa. Kromě toho bude na základě práce neformální skupiny odborníků pro Evropský rámec interoperability v prosinci 2025 předložen sboru **návrh nové generace Evropského rámce interoperability,** který zahájí formální revizi rámce. Kromě toho bude zřízena nová pracovní skupina, do níž budou zapojeni členové stálé pracovní skupiny a jejímž úkolem bude vypracovat **pokyny pro sdílení a opakované použití** řešení interoperability. Portál Interoperabilní Evropa bude přeložen do všech úředních jazyků EU pomocí strojového překladu, aby byla zajištěna široká dostupnost.

Podpůrná opatření

Právní základ

Nařízení o interoperabilní Evropě stanoví opatření k posílení interoperability mezi členskými státy a subjekty prostřednictvím cílené podpory, inovací, dovedností a spolupráce. Článek 10 zavádí **inovační opatření** pro vývoj nových nebo zdokonalených řešení interoperability, často ve spolupráci s aktéry v oblasti GovTech, jako jsou malé a střední podniky, výzkumné instituce a začínající podniky. Články 11 a 12 **zavádějí regulační pískoviště pro interoperabilitu** pro testování a ověřování řešení v kontrolovaném prostředí. Další podpora zahrnuje další školicí materiály o Evropském rámci interoperability a řešeních pro

[10] Katalog řešení s otevřeným zdrojovým kódem EU | Portál Interoperabilní Evropa.

[11] code.europa.eu | GitLab.

Interoperabilní Evropu, včetně otevřených zdrojů, a dobrovolný mechanismus **vzájemného hodnocení** s cílem zlepšit spolupráci mezi orgány veřejného sektoru.

Prováděcí činnosti

Na podporu inovací v oblasti interoperability bylo zavedeno několik podpůrných opatření.

- V souvislosti s články 11 a 12 dohlíží **Výbor pro regulační pískoviště pro interoperabilitu** na fungování pískovišť, usnadňuje výměnu zkušeností a poskytuje pokyny k osvědčeným postupům. V červenci 2025 bylo přijato **prováděcí nařízení, pokud jde o regulační pískoviště pro interoperabilitu**[12], které poskytuje strukturovaný právní základ pro testování a experimentování s inovativními digitálními řešeními v kontrolovaném prostředí. Tento rámec umožňuje členským státům a zúčastněným stranám vyzkoušet nové přístupy a zároveň zajistit soulad se zásadami a cíli nařízení.
- Prostřednictvím programu Digitální Evropa a v souladu s článkem 10 Komise financuje **klíčové iniciativy** na podporu přeshraniční digitální spolupráce, inovačních opatření a GovTech (např. **inkubátor GovTech** a **koordinační a podpůrná akce pro inovativní a propojené orgány veřejné správy**). Ta připravuje půdu pro budoucí projekt pro více zemí, jehož cílem je společně investovat do vývoje umělé inteligence a klíčových řešení interoperability pro veřejné služby.
- Dovednosti v oblasti interoperability ve veřejném sektoru byly posíleny díky **rozvoji Akademie pro interoperabilní Evropu**, jak ukládá článek 13. Komise podpořila rozvoj certifikačního programu v oblasti interoperability. Od září 2024 do června 2025 bylo zveřejněno devět nových kurzů, zapsalo se 12 426 studentů a bylo vydáno **2 716 certifikátů**. Míra vydaných certifikátů je **34 %**[13]. Virtuální akce Sezónní škola, pořádaná ve dnech 13. až 15. května, přilákala více než 500 účastníků a jejím cílem bylo podpořit evropskou interoperabilitu a dále posílit sdílení znalostí v této oblasti. Akce se má stát každoroční.

Osvědčené postupy

VÝMĚNA ÚDAJŮ STUDENTŮ

EMREX[14] je přeshraniční infrastruktura, která umožňuje bezpečnou elektronickou výměnu údajů studentů, jako jsou přepisy a diplomy, mezi studenty, vysokoškolskými institucemi a oprávněnými třetími stranami. Podporuje uznávání akademických úspěchů ve strojově čitelných formátech a formátech PDF, čímž podporuje interoperabilitu a opakované použití v souladu s nařízením a Evropským rámcem interoperability[15], a tím usnadňuje mobilitu studentů.

---

[12] Prováděcí nařízení – EU – 2025/1420 – CS – EUR-Lex.

[13] Údaje z výsledků mechanismu monitorování interoperabilní Evropy 2025. Další informace jsou k dispozici v dokumentu SWD(2025) 975.

[14] EMREX | Podpora mobility studentů.

[15] EMREX, řešení s otevřeným zdrojovým kódem pro podporu mobility studentů | Portál Interoperabilní Evropa.

EMREX, který byl původně financován z programu Erasmus+ (2015–2017), je nyní soběstačnou iniciativou s otevřeným zdrojovým kódem, kterou řídí skupina uživatelů EMREX, nezávislá mezinárodní síť zahrnující více zúčastněných stran, vládní orgány, akademickou obec a aktéry v oblasti GovTech. Iniciativa je nyní aktivní v několika zemích, včetně Finska, Nizozemska, Norska, Švédska a Chile, a stále častěji se uplatňuje v Německu.

Její technická architektura obsahuje komponenty s otevřeným zdrojovým kódem, které jsou k dispozici na serveru GitHub pod licencí s otevřeným zdrojovým kódem EUPL-1.2[16]. Stejně jako modul Student Mobility Plugin, který usnadňuje přenos vzdělávacích záznamů například mezi univerzitou a aplikačním portálem, poskytuje přístupový bod k údajům EMREX spolehlivý a standardizovaný přístup k údajům studentů. Údaje se vyměňují pomocí objektu modelu učení EMREX, což je společný formát, který zajišťuje, že akademické záznamy jsou strukturovány interoperabilním a strojově čitelným způsobem. Brána s DC4EU[17] je jednorázové technické propojení, které integruje EMREX s projektem Digitální certifikáty pro EU (DC4EU), a posiluje tak jeho roli v širším evropském ekosystému digitálního vzdělávání. Podporuje důvěryhodnou a bezpečnou výměnu údajů v souladu se zásadami EU, jako je eIDAS a zásada „pouze jednou“. EMREX se nadále rozšiřuje a na obzoru je potenciální sladění s rámcem EU pro digitální identitu a jednotnou digitální bránou. Tím se stane klíčovým nástrojem umožňujícím důvěryhodnou výměnu údajů zaměřenou na uživatele ve vysokoškolském vzdělávání i mimo něj.

VZDĚLÁVÁNÍ V OBLASTI INTEROPERABILITY V POLSKÉ VEŘEJNÉ SPRÁVĚ

Polsko pokročilo v oblasti digitální veřejné správy a interoperability prostřednictvím dvou klíčových iniciativ: znovu použilo kurz Akademie pro interoperabilní Evropu „Interoperabilita: úvodní kurz“ a zahájilo studii Government Enterprise Architecture (Architektura podniků veřejné správy). Kurz „Interoperabilita: úvodní kurz“[18], začleněný do vnitrostátní platformy elektronického vzdělávání[19] pod licencí EUPL[20] a přeložený ve spolupráci s Evropskou komisí, buduje kapacitu veřejného sektoru v oblasti zásad interoperability sladěných s EU. Školicí materiály byly široce chváleny pro svou srozumitelnost a snadné použití, což Polsko přimělo aktivně spolupracovat s Evropskou komisí na lokalizaci dalších kurzů, například kurzů o posouzení interoperability a eGovERA©[21].

[16] EMREX | GitHub.

[17] Digitální certifikáty pro Evropu | DC4EU.

[18] Interoperabilita: úvodní kurz | Akademie EU.

[19] Kurs wprowadzający do interoperacyjności | Portal Interoperacyjności i Architektury.

[20] Úvod do licence EUPL | Portál Interoperabilní Evropa.

[21] Úvod do eGovERA© | Akademie EU.

Studie Government Enterprise Architecture[22], spuštěná koncem roku 2023, kombinuje úvodní webové semináře, workshopy na místě a podporu pokročilé zralosti s cílem zvýšit kapacitu organizací veřejného sektoru v oblasti interoperability a podnikové architektury. Vychází z repozitáře architektury podniků veřejné správy, aby podpořila její praktické využití. Tyto iniciativy, do nichž se zapojilo více než 400 úředníků ve 26 organizacích, ukazují, jak strategické vzdělávání a budování kapacit posilují správu věcí veřejných, podporují digitální transformaci a přinášejí hmatatelné výhody jak správním orgánům, tak podnikům a občanům.

Úvahy o budoucnosti

Procesy a podmínky pro zavedení projektů na podporu provádění politiky, jak je zavádí článek 9, budou vypracovány a předloženy stálé pracovní skupině v roce 2026. To by mohlo vést k **vytvoření prvního pískoviště pro interoperabilitu**, což by znamenalo významný krok k podpoře inovací ve veřejném sektoru. Podpořilo by také řízené testování přeshraničních řešení. Pískoviště umožní členským státům a zúčastněným stranám experimentovat s novými digitálními přístupy a zároveň zajistí soulad se zásadami agendy pro Interoperabilní Evropu. Zkušenosti získané z provozu pískoviště časem pomohou také zdokonalit politiky interoperability a vyvinout nová řešení. Akademie do konce roku 2025 zveřejní dvanáct **nových vzdělávacích kurzů**, přičemž tři z nich budou k dispozici ve všech 24 úředních jazycích EU. Nakonec bude sboru předložena ke schválení metodika dobrovolného mechanismu **vzájemného hodnocení**. Po ověření budou na portálu vyvinuty podpůrné funkce, které budou propagovány prostřednictvím Sdružení pro Interoperabilní Evropu.

Posouzení interoperability

Právní základ

Nařízení stanoví, že subjekty EU a orgány veřejného sektoru musejí **provádět posouzení interoperability,** aby se zajistilo, že před zavedením budou zváženy otázky přeshraniční interoperability transevropských digitálních veřejných služeb (článek 3). Cílem posouzení je vyhodnotit dopad závazných požadavků na digitální veřejné služby, určit zúčastněné strany a zjistit použitelnost a přínos stávajících řešení interoperability před přijetím rozhodnutí o nových nebo podstatně změněných závazných požadavcích. Pro usnadnění tohoto procesu poskytuje Evropská komise technické nástroje, včetně online nástroje pro vyplňování zpráv o posouzení a jejich zveřejňování na portálu. Členské státy mohou díky těmto nástrojům snáze identifikovat digitální rozměr návrhů již v počáteční fázi a zapojit správné odborníky a zúčastněné strany již od samého počátku. Umožňují jim také posoudit, zda změny nebo kompromisy během interinstitucionálních jednání mají významné digitální důsledky. Kromě toho poskytují strukturovaný kanál pro zpětnou vazbu a výměnu informací, což posiluje schopnost Komise předvídat problémy při provádění a zdokonalovat své postupy tvorby politik.

[22] Studium AIP | Portal Interoperacyjności i Architektury.

Prováděcí činnosti

- Přijetí **pokynů pro posouzení interoperability**[23] pomáhá členským státům zajistit strukturovaný a konzistentní přístup k hodnocení interoperability v různých oblastech. Tyto pokyny poskytují jasný rámec pro posouzení dopadů závazných požadavků na přeshraniční interoperabilitu, na zúčastněné strany a na podpůrná řešení pro Interoperabilní Evropu. Ve druhém čtvrtletí 2025 byly pokyny přeloženy do všech jazyků EU a podpořily dvě zprávy o posouzení interoperability předložené členskými státy (Kyprem a Německem) od vstupu povinného posouzení interoperability v platnost 12. ledna 2025.
- V Komisi byl článek 3 nařízení o interoperabilní Evropě proveden prostřednictvím **rámce pro tvorbu politik připravených na digitalizaci**[24], který vstoupil v platnost v lednu 2025. Na základě tohoto strukturovaného přístupu Komise již dokončila **32 posouzení interoperability**[25] s účinností a jasným zaměřením na kvalitu[26]. Tento přístup je založen na třech základních prvcích.
  - **Digitální kontrola** se provádí ve fázi plánování politiky a skládá se ze čtyř krátkých otázek, které pomáhají politickým týmům určit, zda má iniciativa digitální dopady.
  - **Pokyny pro tvorbu politik připravených na digitalizaci** podporují systematické začleňování digitálních aspektů do celého procesu tvorby politik.
  - **Legislativní finanční a digitální výkaz** nebo případně **digitální výkaz.** Oba výkazy slouží v případě potřeby jako posouzení interoperability ze strany Komise. Legislativní finanční a digitální výkaz přidává k dřívějšímu legislativnímu finančnímu výkazu zvláštní digitální kapitolu. Digitální výkaz je zjednodušená verze pro prováděcí akty a akty v přenesené pravomoci.

Osvědčené postupy

POSOUZENÍ INTEROPERABILITY PROSTŘEDNICTVÍM RÁMCE PRO TVORBU POLITIK PŘIPRAVENÝCH NA DIGITALIZACI

Posouzení zdůraznilo systémy na úrovni EU, jako je eIDAS[27] pro elektronickou identifikaci a rámec kybernetické bezpečnosti EU[28], jako klíčové faktory umožňující bezpečné a interoperabilní poskytování služeb, přičemž nebyly zjištěny žádné zbývající přeshraniční překážky.

S využitím rámce pro tvorbu politik připravených na digitalizaci dokončila Komise v roce 2025 32 posouzení interoperability návrhů politik, přičemž příklady, jako je nařízení o

[23] Pokyny pro posouzení | Portál Interoperabilní Evropa.

[24] Tvorba politik připravených na digitalizaci | Portál Interoperabilní Evropa.

[25] Úložiště zprávy o posouzení | Portál Interoperabilní Evropa.

[26] Údaje pocházející z výsledků mechanismu monitorování interoperabilní Evropy 2025. Další informace jsou k dispozici v dokumentu SWD(2025) 975.

[27] Elektronická identifikace, autentizace a služby vytvářející důvěru – více informací na stránce nařízení eIDAS | Evropská komise.

[28] Rámec EU pro kybernetickou bezpečnost.

usnadnění přeshraničních řešení[29] a nařízení o digitálním systému pro přepravu odpadů[30], jsou k dispozici na portálu Interoperabilní Evropa.

PŘESHRANIČNÍ DIGITÁLNÍ VEŘEJNÉ SLUŽBY: PROHLÁŠENÍ O ŠVÉDSKO-FINSKÉ SPOLUPRÁCI

Prohlášení o švédsko-finské spolupráci[31], podepsané 16. září 2024, je klíčovým milníkem v přeshraniční digitální spolupráci. Zaměřuje se na interoperabilní digitální veřejné služby, včetně výměny údajů o obyvatelstvu a harmonizovaných obchodních předpisů, s cílem zlepšit přeshraniční přístup, účinnost a spolehlivost pro občany a podniky.

Základem prohlášení je interoperabilita, která umožňuje bezproblémové poskytování služeb, vyšší kybernetickou bezpečnost a lepší koordinaci a zároveň podporuje hospodářskou integraci a inovace. Tato iniciativa ukazuje, že společné cíle, společné investice a harmonizované normy jsou nezbytné pro úspěšnou přeshraniční digitální spolupráci, a nabízí model osvědčených postupů s transevropským významem pro ostatní členské státy EU.

Úvahy o budoucnosti

Posouzení interoperability se ukázalo jako cenné při zavádění přeshraniční interoperability do nových právních předpisů a digitálních veřejných služeb od samého počátku. Pokračující účinnost bude záviset na zefektivnění procesů a pokynů, začlenění nových priorit, jako je umělá inteligence, správa údajů a kybernetická bezpečnost, a zajištění konzistentního uplatňování ve všech členských státech a institucích EU.

Na úrovni Komise se připravují interní pokyny k posuzování interoperability při zadávání veřejných zakázek. Zkoumá se nástroj AI4DRPM založený na umělé inteligenci, který má částečně automatizovat digitální výkazy a legislativní finanční a digitální výkazy, snížit pracovní zátěž a zároveň zachovat jejich úlohu při posuzování digitálních dopadů. Cílem těchto opatření je, aby se posouzení interoperability stalo základem lepší regulace a provádění politiky.

SPOLUPRÁCE MEZI KOMISÍ A DALŠÍMI ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI

V uplynulém roce Komise posílila spolupráci zúčastněných stran s cílem prosadit nařízení o interoperabilní Evropě. Členské státy se podílejí prostřednictvím Sboru pro Interoperabilní Evropu a jejích podskupin na tvorbě priorit a agendy, zatímco koordinátoři interoperability, odborníci a společenství odborníků z praxe zajišťují, aby praktické zkušenosti byly zdrojem informací pro politiky a nástroje. Spolupráce zahrnuje kandidátské země, mezinárodní

[29] Zpráva o posouzení pro BridgeforEU | Portál Interoperabilní Evropa.

[30] Zpráva o posouzení nařízení o digitálním systému pro přepravu odpadů| Portál Interoperabilní Evropa.

[31] Prohlášení o švédsko-finské spolupráci.

partnery a normalizační orgány, což odráží propojenou povahu digitálních veřejných služeb. Spolupráce v rámci nařízení o interoperabilní Evropě a jeho sboru nabízí přistupujícím zemím cennou příležitost, jak se včas přizpůsobit standardům EU v oblasti digitální správy, a tím urychlit postupnou integraci do jednotného digitálního trhu EU. Partnerství s průmyslem, akademickou obcí, občanskou společností a mezinárodními organizacemi podpořila řešení s otevřeným zdrojovým kódem, trhy GovTech a regulační pískoviště, což pomohlo sladit úsilí, zamezit duplicitě a vytvořit přeshraniční a meziodvětvové synergie.

ZÁVĚR A POHLED DO BUDOUCNOSTI

První rok provádění nařízení o interoperabilní Evropě položil základy pro silnější a soudržnější digitální veřejný sektor v celé EU. Tyto úspěchy ukazují, že interoperabilita již není čistě technickou záležitostí, ale strategickým nástrojem umožňujícím digitální suverenitu a konkurenceschopnost Evropy. Milníky, jako je zavedení struktur správy, zahájení posuzování interoperability a přijetí kritérií pro řešení s označením, prokázaly schopnost EU jednat kolektivně. V nadcházejícím roce můžeme očekávat:

- přijetí první agendy pro Interoperabilní Evropu sborem, která stanoví priority pro rok 2026 a další období,
- první soubor řešení pro Interoperabilní Evropu schválených sborem a pokyny pro opakované použití a sdílení řešení,
- další podpůrná opatření pro členské státy a subjekty EU, včetně vzdělávacích kurzů, regulačních pískovišť, podpůrných projektů a mechanismů vzájemného hodnocení,
- další aktualizované pokyny a nástroje pro posuzování interoperability s cílem podpořit zjednodušení.

Další kroky budou vyžadovat politický závazek a investice: rozšíření využívání řešení s označením, začlenění interoperability do hlavních politických iniciativ EU, jako je nařízení o datech[32], nařízení o jednotné digitální bráně[33] a akt o umělé inteligenci[34], a posílení celosvětového prvenství Evropy sladěním s mezinárodními standardy. Komise bude společně s členskými státy a partnery pokračovat v prosazování této agendy a zajistí, aby se interoperabilita stala základním kamenem digitálnější, inkluzivnější a odolnější Evropské unie.

[32] Nařízení – EU – 2023/2854 – CS – EUR-Lex.

[33] Nařízení – 2018/1724 – CS – EUR-Lex.

[34] Nařízení – EU – 2024/1689 – CS – EUR-Lex.